

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Presă și informare

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 66/09

16 iulie 2009

Hotărârea Curții în cauza C-168/08

László Hadadi/Csilla Márta Mesko

SOȚII CARE DEȚIN O DUBLĂ CETĂȚENIE COMUNĂ POT SOLICITA DIVORȚUL, LA ALEGEREA LOR, LA INSTANȚELE ORICĂRUI STAT MEMBRU AI CĂRUI CETĂȚENI SUNT

*Competența instanțelor din unul dintre aceste state membre nu poate fi înlăturată pentru motivul
că, în afară de cetățenie, reclamantul nu are alte elemente de legătură cu acest stat.*

Regulamentul comunitar privitor la competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială¹ prevede, printre altele, mai multe criterii de atribuire a competenței de judecare a acțiunilor în materia desfacerii legăturii matrimoniale. În afară de anumite criterii întemeiate pe reședința obișnuită a soților, regulamentul instituie criteriul cetățeniei² celor doi soți.

În plus, regulamentul prevede, în principiu, că hotărârile judecătorești de divorț pronunțate într-un stat membru sunt recunoscute în celelalte state ale Uniunii și că nu poate fi controlată competența instanței judecătorești din statul membru de origine. Cu toate acestea, în temeiul normelor tranzitorii de recunoaștere enunțate în regulamentul³, în anumite cazuri în care o hotărâre judecătorească de divorț a fost pronunțată înainte de punerea în aplicare a regulamentului⁴, competența instanței din statul membru de origine trebuie, în mod excepțional, să fie controlată.

În 1979, domnul Hadadi și doamna Mesko, ambii de cetățenie maghiară, s-au căsătorit în Ungaria. În 1980, aceștia au emigrat în Franța, unde locuiesc și în prezent. În 1985, au dobândit cetățenia franceză prin naturalizare, astfel încât amândoi au cetățenia maghiară și franceză.

La 23 februarie 2002, domnul Hadadi a introdus o cerere de divorț la Tribunalul din Pest (Ungaria). Doamna Mesko a solicitat, la rândul său, divorțul în Franța la Tribunal de grande instance de Meaux (Tribunalul de Mare Instanță din Meaux), la 19 februarie 2003.

¹ Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol.6, p. 183).

² În cazul Regatului Unit și al Irlandei, criteriul cetățeniei este înlocuit cu cel al „domiciliului” comun.

³ Aceste dispoziții tranzitorii sunt prevăzute de articolul 64 din regulamentul.

⁴ Regulamentul este aplicabil începând cu 1 martie 2005, cu excepția articolelor 67-70, care nu sunt relevante în cauză.

La 4 mai 2004, la câteva zile după aderarea Republicii Ungare la Uniunea Europeană, Tribunalul din Pest a pronunțat divorțul dintre domnul Hadadi și doamna Mesko.

În urma acestei sentințe, instanța franceză a respins ca inadmisibilă acțiunea în divorț formulată de doamna Mesko. Împotriva acestei hotărâri judecătorești, doamna Mesko a declarat apel la Cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris), care a considerat că sentința tribunalului maghiar nu putea să fie recunoscută în Franța, întrucât competența acestei din urmă instanțe era „în realitate foarte fragilă”, în timp ce competența tribunalului domiciliului conjugal, situat în Franța, era, prin comparație, „deosebit de puternică”. În consecință, Cour d'appel de Paris a apreciat că acțiunea în divorț formulată de doamna Mesko este admisibilă.

Domnul Hadadi a declarat recurs împotriva acestei hotărâri judecătorești. În cadrul examinării admisibilității acțiunii de divorț introduse în Franța, Cour de cassation (Curtea de Casație) este chemată să aplice, în legătură cu sentința de divorț pronunțată de tribunalul maghiar, normele tranzitorii de recunoaștere enunțate în regulament. În esență, trebuie să se stabilească dacă instanțele maghiare erau competente, în temeiul regulamentului, să soluționeze acțiunea de divorț introdusă de domnul Hadadi. În acest context, Cour de cassation a adresat Curții de Justiție întrebări cu privire la interpretarea normelor de competență prevăzute de regulament prin raportare la ipoteza unor soți care dețin o dublă cetățenie comună, maghiară și franceză, care nu mai locuiesc în Ungaria de mult timp și al căror unic element de legătură cu această țară este cetățenia maghiară.

Mai întâi, Curtea constată că regulamentul nu distinge după cum o persoană are o singură cetățenie sau mai multe cetățenii. În consecință, dispoziția din regulament care prevede competența instanțelor statului membru al cetățeniei soților **nu poate să fie interpretată în mod diferit** după cum cei doi soți au o dublă cetățenie comună sau au numai una și aceeași cetățenie. Astfel, în cazul unei duble cetățenii comune, instanța sesizată cu o cerere de divorț nu poate ignora faptul că persoanele interesate au cetățenia unui alt stat membru.

În consecință, în vederea aplicării normelor tranzitorii de recunoaștere enunțate în regulament, **instanțele franceze trebuie să țină seama de faptul că domnul Hadadi și doamna Mesko dețin de asemenea cetățenia maghiară și că, prin urmare, instanțele maghiare erau competente, în temeiul regulamentului, să soluționeze o acțiune în divorț între aceste din urmă persoane.**

În această privință, Curtea arată că regulamentul nu urmărește să excludă competențele multiple în materie de divorț. Dimpotrivă, coexistența mai multor instanțe competente, fără a fi stabilită o ierarhie între ele, este prevăzută în mod expres.

În continuare, Curtea arată că regulamentul, în măsura în care consideră cetățenia un criteriu de atribuire a competenței, privilegiază un element de legătură univoc și ușor de pus în aplicare. Regulamentul nu prevede un alt criteriu aferent cetățeniei precum, în special, efectivitatea acesteia din urmă. Astfel, necesitatea unui control al elementelor de legătură dintre soți și cetățeniile lor ar îngreuna verificarea competenței judiciare, ceea ce este incompatibil cu obiectivul care urmărește să faciliteze aplicarea regulamentului prin utilizarea unui criteriu de legătură simplu și univoc.

În sfârșit, Curtea amintește că, în temeiul regulamentului, un cuplu care are numai cetățenia unui stat membru ar fi întotdeauna în măsură să sesizeze instanțele acestuia, chiar dacă reședința obișnuită a acestora nu ar mai fi situată în acest stat de mai mulți ani și nu ar mai exista decât puține elemente de legătură reală cu acesta din urmă.

În aceste condiții, Curtea declară că, în cazul în care soții dețin amândoi aceeași dublă cetățenie, regulamentul se opune înlăturării competenței instanțelor din unul dintre statele membre în cauză pentru motivul că reclamantul nu are alte elemente de legătură cu acest stat.

Prin urmare, Curtea arată că instanțele statelor membre a căror cetățenie o dețin cei doi soți sunt competente în temeiul regulamentului, aceștia din urmă având posibilitatea de a sesiza, la alegerea lor, instanțele unuia sau ale altuia dintre aceste state.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

Limbi disponibile: BG ES CS DE EL EN FR IT HU NL PL RO SK

Textul integral al hotărârii este disponibil la adresa internet a Curții

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=RO&Submit=rechercher&numaff=C-168/08>

În general, acesta poate fi consultat începând din ziua pronunțării, de la ora 12 CET.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să îl contactați pe Claudiu Ecedi-Stoisavlevici.

Tel.: (00352) 4303 3720 Fax: (00352) 4303 4719

*Imagini de la ședință vor fi disponibile pe EbS „Europe by Satellite”,
serviciu pus la dispoziție de Comisia Europeană, Direcția generală presă și comunicare,
L-2920 Luxemburg, Tel.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
sau B-1049 Bruxelles, Tel.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956.*